

বিভিন্ন পরিবেশের প্রাণী

অনুশীলনী

১। খালী ঠাই পূৰ্ব কৰা :

(ক) মৰুভূমিৰ প্রাণীবোৰৰ গাৰ ছাল —— আৰু ——।

উত্তৰঃ ডাঠ আৰু নোমাল।

(খ) মৰুভূমিৰ উদ্ধিদৰ গাত অসংখ্য —— থাকে।

উত্তৰঃ কাঁইট।

(গ) —— অঞ্চলত থকা পেংগুইনে দল বান্ধি থাকে।

উত্তৰঃ দক্ষিণমেৰু।

(ঘ) বেছিকৈ জাৰ পৰিলে — বৰফত গাত খান্দি কেইবা মাহো সোমাই থাকিব পাৰে।

উত্তৰঃ মাইকী ভালুকে।

(ঙ) —— জলবায়ুৰ পৰিবেশত বিস্তীৰ্ণ তণভূমি অঞ্চল থাকে।

উত্তৰঃ গৰম।

(চ) —— থকাৰ বাবে উদ্ধিদৰ ৰং সেউজীয়া।

উত্তৰঃ পত্ৰহৰিৎ।

(ছ) মাছে —— সহায়ত পানীত সাতুৰিব পাৰে।

উত্তৰঃ ফিচাৰ।

(জ) ভেকুলী এবিধ —— প্রাণী।

উত্তৰঃ উভচর ।

(ঝ) মাংসহারী চৰাইৰ ভৰিৰ নখ —— হয়।

উত্তৰঃ দীঘল ।

(ঞ) কেঁচু, শহাপহু আদি প্রাণীয়ে —— ভিতৰত বাস কৰে।

উত্তৰঃ গাতৰ ।

২। **উত্তৰ কৰা :**

(ক) পৰিবেশ বুলিলে কি বুজা ?

উত্তৰঃ উন্নিদ, প্রাণীৰ থকা ঠাই আৰু ইইঁতৰ চাৰিওফালৰ অৱস্থা পৰিবেশ বোলে।

(খ) মৰুভূমিত থকা উন্নিদৰ গাত কাঁইট থাকে কিয় ?

উত্তৰঃ মৰুভূমিৰ উন্নিদে যিথিনি পানী পায় সেইথিনিকেই ইইঁতে মঙ্গল গা-গছত জমা কৰি বাখে। মৰুভূমিৰ উন্নিদৰ পাতবোৰ কাঁইটলৈ কপান্তৰ হোৱা বাবে ইইঁতৰ দেহৰ পৰা পানী বাহিৰলৈ ওলাই ঘাব নোৱাৰে।

(গ) মৰুভূমিৰ প্রাণী উটৰ পিঠিত থকা কুজটোৱে কেনেদৰে সহায় কৰে ?

উত্তৰঃ উটৰ পিঠিৰ কুঁজটোত বহু পৰিমাণে চাৰি আৰু পানী ইইঁতে জমা কৰি বাখে। মৰুভূমিত বহুদিনলৈ খাদ্য আৰু পানীৰ অভাৱ হলেও ইইঁতে শৰীৰত জমা হৈ থকা চাৰি আৰু পানীৰে বহুদিনলৈ চলিব পাৰে।

(ঘ) পৃথিৱীত কিমান বিধৰ কেকটাছ আছে ?

উত্তৰঃ পৃথিৱীত প্রায় এহেজাৰ বিধৰ কেকটাছ আছে।

(ঙ) মৰুভূমিৰ প্রাণীয়ে গৰম কেনেদৰে সহ্য কৰিব পাৰে লিখা।

উত্তরঃ মৰুভূমিৰ প্ৰাণীবোৰৰ গাৰ ছাল ডাঠ আৰু নোমাল হোৱা বাবে বাহিৰৰ গৰম
সহজতে শৰীৰৰ ভিতৰলৈ সোমাৰ নোৱাৰে।

(চ) শীতল ঠাইৰ প্ৰাণীৰ বৈশিষ্ট্য লিখা।

উত্তরঃ শীতল ঠাইৰ প্ৰাণীৰ বৈশিষ্ট্য হল-

- (i) প্ৰাণীৰ শৰীৰটো দীঘল আৰু ঘন নোমেৰে ঢকা।
- (ii) ইহঁতৰ ভৰিৰ তলতো নোম থাকে।

(ছ) বল্লা হৰিণ ক'ত পোৱা যায় ?

উত্তরঃ বল্লা হৰিণ উত্তৰ মেৰু অঞ্চল আৰু উত্তৰ আমেৰিকাত পোৱা যায়।

(ড) ত্ৰণভূমি অঞ্চলত কোনবোৰ প্ৰাণী বাস কৰে ?

উত্তরঃ ত্ৰণভূমি অঞ্চলত থকা প্ৰাণী সমূহহ'ল – সিংহ, জিবাফ, জেব্ৰা, হাতী আদি।

(ঝ) মাছে কিহৰ সহায়ত পানীত উশাহ লয় ?

উত্তরঃ মাছে ফুলৰ সহায়ত পানীত উশাহ লয়।

(ঝঃ) পানীত হোৱা কেইবিধ মান উদ্বিদৰ নাম লিখা।

উত্তরঃ পানীত হোৱা কেইবিধমান উদ্বিদ হ'ল – পদুম ফুল, মেটেকা, ভেট ফুল আদি।

(ট) উভচৰ প্ৰাণীৰ বৈশিষ্ট্য কি ?

উত্তরঃ উভচৰ প্ৰাণীৰ বৈশিষ্ট্য-

- (১) উভচৰ প্ৰাণী মাটি, পানী উভয়তে থাকিব পাৰে।
- (২) উভচৰ প্ৰাণীৰ ঠেঙৰ আঙুলিবোৰ পাতল ছালেৰে লগ লগোৱা বাবে পানীত সাঁতুৰিব
পাৰে।

(৩) উভচর প্রাণীৰ গাৰ গঠন মাটি আৰু পানী দুয়োটা পৰিৱেশত জীয়াই থকাৰ কাৰণে উপযোগী।

(ঠ) চৰাইৰ শাৰীৰিক গঠন বৰ্ণনা কৰা।

উত্তৰঃ চৰাইবোৰ বতাহত উৰিব পাৰে। চৰাই ওপৰলৈ উৰিব পৰাকৈ ডাঙৰ ডেউকা থাকে। মাংসহাৰী চৰাইৰ চিকাৰ কৰি খাব, ঠেঙুৰ নখ দীঘল হয়।

(ড) কেইবিধমান মাটিত বগাই যোৱা প্রাণীৰ নাম লিখা।

উত্তৰঃ মাটিত বগাই যোৱা প্রাণী হ'ল জেঠী, সাপ, ঘৰিয়াল আদি।

(ঢ) অভিযোজন কাক বোলে ?

উত্তৰঃ সকলো জীৱই বিভিন্ন পদ্ধতিৰে পৰিবেশৰ লগত খাপ খাবলৈ যত্ন কৰে। পৰিৱেশৰ লগত খাপ খাবলৈ যত্ন কৰা এই কৌশলক অভিযোজন বোলে।

অতিৰিক্ত প্ৰশ্নোত্তৰ

১। উটৰ ঠেঙুত থকা খুড়াবোৰ ফাঁট মেলা হয় কিয় ?

উত্তৰঃ উটৰ ঠেঙুত থকা খুড়াবোৰ ফাঁট মেলা বাবে ইহাতে গৰম বালি, - খোজ কাঢ়েতেও অসুবিধা নাপায়। খুড়াৰ ফাটেৰে বালিবোৰ সহজতে ওলাই যায়।

২। সাগৰ ফেনাৰ গঠন বৰ্ণনা কৰা।

উত্তৰঃ সাগৰ ফেনা মৰুভূমিত হোৱা এবিধ উদ্ভিদ। সাগৰ ফেনাৰ ডাল - পাত নাথাকে। গাত অসংখ্য কাঁইট থাকে। গা-গছ মঙ্গহাল আৰু সেউজীয়া। সাগৰ ফেনাই ঘিথিনি পানী পায় সেইথিনিকেই মঙ্গহাল গা-গছত জমা কৰি ৰাখে। ইহাতৰ পাতবোৰ কাঁইটলৈ। ৰূপান্তৰ হোৱা বাবে ইহাতৰ দেহৰ পৰা পানী বাহিৰলৈ ওলাই যাব নোৱাৰে। খাদ্য ইহাতৰ গা-গছেই প্ৰস্তুত কৰে।

৩। কেকটাছ পানীৰ অভাৱত কেনেদৰে জীয়াই থাকিব পাৰে?

উত্তৰঃকেকটাছৰ শিপা মাটিৰ বহু তললৈকে যায় আৰু তলৰ পৰা পানী সংগ্ৰহ কৰি
কাণ্ডত জমা কৰি ৰাখে। সেয়েহে পানীৰ অভাৱতো ই বহুদিনলৈ জীয়াই থাকিব পাৰে।

৪। পেঁগুইনৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

উত্তৰঃপেঁগুইন হ'ল শীতল ঠাইত বাস কৰা এবিধ প্রাণী। ই পানীত থকা এবিধ চৰাই।
ইহাত পাখিবোৰ সৰু সৰু। সেইবাবে ইহাতে উৰিব নোৱাৰে। কিন্তু পানীত সাঁতোৰাত ইহাত
বৰ পাকৈত। ইহাত খোজ কাঢ়ি ফুৰিবও পাৰে। সাগৰৰ সৰু সৰু মাছবোৰ ইহাতৰ খাদ্য।
সাধাৰণতে দক্ষিণ মেরু অঞ্চলত থকা পেঁগুইনবোৰে দল বান্ধি থাকে।

৫। শ্লেজ কি ?

উত্তৰঃশ্লেজ হ'ল বৰফত চলা গাড়ী। বৰফত বল্লা হৰিগৰ সহায়ত শ্লেজ গাড়ী চলোৱা
হয়।

৬। ছীল আৰু যাকৰ বিষয়ে লিখা।

উত্তৰঃছীল হ'ল বৰফৰ মাজত থকা এবিধ প্রাণী। ইহাত বৰফত গাত খান্দি থাকে। ছীলে
পানীতে সাঁতুৰিব পাৰে। সাগৰৰ মাছ ইহাতৰ খাদ্য।

ঠাণ্ডা দেশৰ আন এবিধ প্রাণী হ'ল যাক। ইহাতৰ গাটো দীঘল দীঘল নোমেৰে আৱৰা।

৭। মাছৰ দেহৰ গঠন চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

উত্তৰঃমাছৰ গাটো নাও এখনৰ দৰে। মূৰ আৰু নেজৰ ফালে ঠেক গাটো বহল। মাছৰ ঠেঁ
নাই। ফিচাৰ সহায়ত মাছে পানীত সাতুৰিব পাৰে। মাছে ফুলৰ সহায়ত উশাহ লয়। সঘনে
মুখ খন জপোৱা মেলা কৰি থাকে বাবে মাছৰ মুখেৰে পানী সোমাই ফুলেৰে ওলাই যায়।
ফুলৰ মাজেৰে যোৱা পানীত থকা অক্সিজেন মাছে শুহি লয়।

৮। বৰ্তমান পৃথিবীত পোৱা আটাইতকৈ ডাঙৰ প্রাণীবিধ কি?

উত্তৰঃবৰ্তমান পৃথিবীত পোৱা আটাইতকৈ ডাঙৰ প্রাণীবিধ হ'ল তিমি। ই এবিধ স্তন্যপায়ী
প্রাণী।

৯। সৰীসৃপ প্রাণী কাক বোলে ?

উত্তৰঃমাটিত বগাই যাব পৰা প্ৰাণীক সৰীসৃপ প্ৰাণী বলে। ঘেনে – জেঠী, সাপ, ঘঁৰিয়াল
আদি।

১০। মাটিত গাত খান্দি বাস কৰা দুবিধ প্ৰাণীৰ নাম লিখা।

উত্তৰঃ মাটিত গাত খান্দি বাস কৰা দুবিধ প্ৰাণী হ'ল কেঁচু, শহাপছ।